

معرفی شش کتاب با محوریت شخصیت و زندگی حضرت زهرا(س)

فاطمه(س)؛ مستور در دنیای عمیق کلمات

می‌برد و داغ شهادت مادر را از نزدیک به آنها می‌چشاند.

شبیه مریم

این کتاب زندگی‌نامه‌ای است از یار و همراه نزدیک حضرت فاطمه(س)؛ یعنی بانو فضا. این زن مؤمنه که نزدیکی به خانواده پیامبر(ص) و زندگی با دختر ایشان در تار و پود وجودش تنیده بود، آنچنان با دین خداوند انس داشت که در مکالمات روزمره با آیات قرآن پاسخ سوالات دیگران را می‌داد. داستان این کتاب از

جایی آغاز می‌شود که یک مرد عرب در بیابان زنی سالمند را می‌بیند و بعد از چند کلام هم صحبت شدن با او، می‌فهمد که با انسان بزرگی آشنا شده است. پس از مدتی او هویت بانو فضا را می‌فهمد و از ایشان درخواست بخشش می‌کند. پس از این مقدمه، داستان اصلی از سال‌ها قبل شروع می‌شود و به زمان جوانی بانو برمی‌گردد. در طول این داستان که سرنوشت فوق‌العاده این زن را به تصویر می‌کشد، فراز و نشیب‌های زیادی را تجربه می‌کنیم؛ از دختری که در آفریقای پناه بردگی گرفته شده تا بانویی که افتخار ندیمه بودن در محضر سیده زنان اهل بهشت را از آن خود می‌کند. این زن در معرفت و تعهد نسبت به این خانواده نمونه است و تمام زندگی خود را وقف آموختن و تلمذ از محضر معصومین می‌کند. در این کتاب با قلمی زیبا و داستانی آموزنده، مسیر نزدیک شدن به سیره اهل بیت(ع) را می‌آموزیم.

دختر پیامبر

وقایع زندگی حضرت زهرا(س) بعد از رحلت پیامبر(ص) موضوع این کتاب است. در یک گردآوری تاریخی که با رجاع به منابع دست‌اول و موثق شیعه انجام شده، استاد محمدعلی جاودان این کتاب را با هدف آگاه‌سازی جامعه شیعه از جنایاتی نوشته که پس از رحلت رسول خدا، بر سر دختر ایشان و خانواده‌اش آمد. این ماجرا در تمام روضه‌ها و کتاب‌های فارسی به‌طور کامل آورده شده، اما در این کتاب برای اولین بار به منابع دقیق و قابل اتکای شیعه برای اثبات حقانیت و مظلومیت مادر اهل بیت(ع) استناد شده است. این کتاب در دو بخش تدوین و نگارش شده؛ بخش اول به جریان سقیفه می‌پردازد، جنایات قدرت‌طلبان عرب را در برابر حق پرستی علی(ع) و همسرش بیان می‌کند، بازگشت مردم به فرهنگ جاهلیت را نقد کرده و به ریشه‌های تاریخی و انگیزه‌های سیاسی غاصبین اموال فاطمه(س) می‌پردازد؛ اما بخش دوم مختص زمانی است که دختر پیامبر(ص) به شهادت رسیده‌اند و عموماً درباره خاکسپاری ایشان به صورت پنهانی، واکنش جامعه به مسئله سقیفه و دلایل برخی وقایع که همیشه مجهول مانده‌اند، بحث می‌کند.

خاطر نازک گل

در این قسمت به کتابی می‌رسیم که زندگی حضرت فاطمه(س) را به سه بخش اصلی تقسیم می‌کند؛ بخش اول سیمای ظاهری و باطنی ایشان را به تصویر می‌کشد، بخش دوم رابطه‌شان با معبود را توصیف می‌کند و بخش سوم به بیان ارتباط حضرت با جامعه اطراف خود می‌پردازد. این کتاب در ابتدا به رعایت اصول بهداشتی، خوش پوشی

محمد جواد میرسجادی

کارشناس کتاب

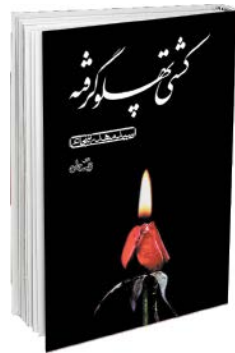
اشاره: زندگی و شخصیت حضرت فاطمه زهرا(س) برای هر زن مسلمان، از هر مذهب و فرقه‌ای، یک اسوه تمام و کمال تعالی و معنویت است. متأسفانه عمده توجه و تمرکز که امروزه بر این وجود مبارک می‌شود را تنها می‌توان در بازگویی روایت شهادت ایشان خلاصه کرد. بنابراین چیزی که حالاً بیش از پیش به آن نیاز داریم، تعمق و پژوهش در افکار والا و متعالی حضرت فاطمه(س) است. در این مطلب شش کتاب از بهترین آثار با موضوع معرفی و توصیف شخصیت این حضرت را انتخاب کرده‌ایم.

زن (فاطمه فاطمه است)

اولین کتاب، اثر مشهور دکتر علی شریعتی است؛ یعنی کتاب زن (فاطمه فاطمه است). این کتاب شاید بهترین اثر با موضوع زندگی و شخصیت حضرت زهرا(س) باشد و دلیل آن، چیزی نیست جز نگاه منحصر به فرد دکتر شریعتی به اسلام و انسان. این کتاب برخلاف معمول از توصیف صرف و روایت‌های تاریخی فاصله می‌گیرد و با الگو قراردادن شخصیت بانوی دو عالم، به نقد انحرافات و کاستی‌های فرهنگ اسلامی در برخورد با «زن» می‌پردازد. دکتر شریعتی البته جهت‌گیری سیاسی خود را فراموش نمی‌کند و توطئه غرب را برای از ریشه پوساندن هویت زن در خاورمیانه و شرق و آفریقا، در مقابل خود قرار می‌دهد؛ با این حال زن در جامعه معاصر ایران را، و به تبع آن مرد امروزی را، به هیچ عنوان پیرو الگویی مانند حضرت فاطمه(س) نمی‌بیند. اگرچه شریعتی از فساد گسترده و همه‌گیر غرب در سوءاستفاده از زن به عنوان یک کالا برای مصرف‌گرایی اقتصادی آگاه است و علیه آن راهکار می‌دهد، اما شیوه استدلالی و نحوه تفکر انتقادی این متفکر اسلامی، ما را مسئول نجات خویش می‌داند و برای خروج از این منجلاب در وهله اول یک پیشنهاد اصلی دارد؛ بازنگری اساسی و تحول بنیادی در برخورد با زن، از حوزه پرورش و تحصیل و ازدواج گرفته تا فرزندآوری و کار و مسئولیت اجتماعی.

کشتی پهلو گرفته

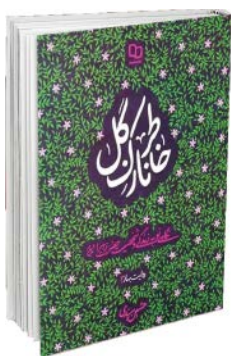

دومین کتاب اثری است از سیدمهدی شجاعی؛ نویسنده‌ای خوش قلم، توانا، پرکار و باتجربه که در حوزه آثار مذهبی حرف‌های زیادی برای گفتن دارد. کتاب «کشتی پهلو گرفته» با کنایه ادبی زیبایی به شهادت حضرت زهرا(س) اشاره داشته و حول محور این واقعه تلخ، اثر خود را بنامی می‌کند. در این کتاب،

بخش به بخش در سوگ فقدان دختر پیامبر با روایان متفاوت همراه می‌شویم و درد‌های بی‌شمار هریک را از زبان خودشان، خطاب به زهرایی که دیگر از این جهان رخت بر بسته، می‌شنویم. ابتدا پدراست که در رثای دخترش، از زندگی کوتاه اما بی‌مانند او می‌گوید؛ سپس علی(ع) در فقدان همسر خویش از جفای این جهان شکوه می‌کند؛ و پس از آن یک‌به‌یک، درد‌هایی که فرزندان با مادر مظلوم خود دارند را می‌خوانیم. سیدمهدی شجاعی با قلمی گیرا، توصیفاتی لطیف و رجاعات تاریخی دقیق، خواننده را به زمان و مکان مطلوب خود

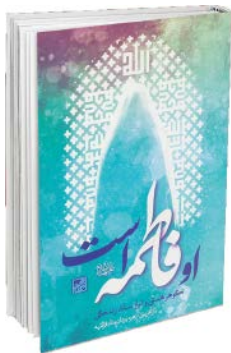

و خوش عطری، آداب دانی در رفتار و گفتار و ... در شخصیت حضرت زهرا(س) می‌پردازد و از منابع مختلفی نقل می‌کند که ایشان بسیار به پیامبر شبیه بودند. سیمای باطنی این حضرت نیز اخلاق حسنه، طهارت وجود، خودداری در برابر مادیات و وقف خویش در راه سعادت اخروی را بیان

می‌کند. در بخش دوم کتاب، بحث درباره ارتباط منحصر به فردی است که حضرت صدیقه طاهره با پروردگار خویش داشتند و در عمر کوتاه خود، به مقاماتی در این راه رسیدند که هیچ زنی نرسیده بود و نخواهد رسید؛ این قسمت خلوص و عشق حضرت زهرا(س) به خداوند را در خلال ادعیه و مناجات‌های ایشان به تصویر می‌کشد. در بخش پایانی نیز توجه همیشگی ایشان نسبت به همسایگان، اطرافیان و به‌طور کلی اجتماعی که در آن می‌زیستند را بیان می‌کند.

او فاطمه است

کتاب او فاطمه است اثری جامع را درباره ایشان ارائه می‌کند؛ از تاریخ حیات و شهادت ایشان، تا ابعاد شخصیتی و معرفتی، تأثیری که در زندگی پدر و همسر خود داشتند و ... به همین ترتیب هر بخش به‌طور مجزا، بخشی از زندگی حضرت فاطمه زهرا(س) را پوشش می‌دهد. زهره یزدان پناه قره‌تپه این کتاب را ابتدا با زندگی‌نامه سرور زنان دو عالم آغاز می‌کند و از ابتدا به تولد، کودکی و سپس نوجوانی و جوانی ایشان می‌پردازد. بخش بعدی منحصر به سیره فاطمه(س) است؛ یعنی تمام ابعاد معنوی شخصیت ایشان را بررسی کرده و به انسان‌شناسی، مباحث اعتقادی، قرآن‌شناسی، اخلاق، حکمت، معارف اسلامی و ... در اندیشه و کردار ایشان اختصاص دارد. این کتاب در بخش‌های بعدی در اوصاف و فضایل و منزلت ام‌ایبها، حکمت و معارف ایشان، زندگی فاطمه پس از رحلت پیامبر(ص) و ابعاد زندگی مشترک ایشان با حضرت علی(ع) عمیق می‌شود و سپس، از ایشان تصویری کامل‌تر را ترسیم می‌کند.